

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2018/498

z dnia 22 marca 2018 r.

zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1126/2008 przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Na mocy rozporządzenia Komisji (WE) nr 1126/2008 ⁽²⁾ przyjęto określone międzynarodowe standardy rachunkowości oraz ich interpretacje istniejące w dniu 15 października 2008 r.
- (2) W dniu 12 października 2017 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) opublikowała zmiany Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 9 *Instrumenty finansowe* w dokumencie zatytułowanym *Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą*. Zmiany mają na celu wyjaśnienie klasyfikacji poszczególnych aktywów finansowych podlegającym przedpłatom z zastosowaniem MSSF 9.
- (3) Po przeprowadzeniu konsultacji z Europejską Grupą Doradcą ds. Sprawozdawczości Finansowej Komisja stwierdziła, że zmiany MSSF 9 spełniają kryteria przyjęcia określone w art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002.
- (4) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1126/2008.
- (5) Jako datę wejścia w życie tych zmian RMSR wyznaczyła dzień 1 stycznia 2019 r. z możliwością wcześniejszego zastosowania.
- (6) Ponieważ rozporządzenie Komisji (UE) 2016/2067 ⁽³⁾ ma zastosowanie najpóźniej w odniesieniu do okresów obrotowych rozpoczynających w dniu 1 stycznia 2018 r. lub później, przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość stosowania Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 9 *Instrumenty finansowe* ze zmianami określonymi w załączniku do niniejszego rozporządzenia począwszy od daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/2067. W związku z powyższym przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do okresów obrotowych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2018 r. lub później.
- (7) Ze względu na fakt, że rozporządzenie (UE) 2016/2067 weszło w życie w dniu 12 grudnia 2016 r., w celu zapewnienia spójności niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie tak szybko, jak to możliwe.
- (8) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu Regulacyjnego ds. Rachunkowości,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1126/2008 Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 9 *Instrumenty finansowe* zmienia się zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.⁽¹⁾ Dz.U. L 243 z 11.9.2002, s. 1.⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1126/2008 z dnia 3 listopada 2008 r. przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 320 z 29.11.2008, s. 1).⁽³⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/2067 z dnia 22 listopada 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1126/2008 przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 (Dz.U. L 323 z 29.11.2016, s. 1).

Artykuł 2

Wszystkie przedsiębiorstwa stosują zmiany, o których mowa w art. 1, najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2019 r. lub później.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 22 marca 2018 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą

(Zmiany MSSF 9)

Zmiany MSSF 9 Instrumenty finansowe

Dodano paragraf 7.1.7. Dodano nowy nagłówek oraz paragrafy 7.2.29–7.2.34.

Rozdział 7 Data wejścia w życie i przepisy przejściowe

7.1. DATA WEJŚCIA W ŻYCIE

...

7.1.7. Na podstawie dokumentu *Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą* (Zmiany MSSF 9), opublikowanego w październiku 2017 r., dodano paragrafy 7.2.29–7.2.34 i B4.1.12 A oraz zmieniono paragrafy B4.1.11 pkt b) i B4.1.12 pkt b). Jednostka stosuje te zmiany w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone. Jeżeli jednostka stosuje te zmiany w odniesieniu do wcześniejszego okresu, ujawnia ten fakt.

7.2. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

...

Przepisy przejściowe w związku z dokumentem *Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą*

7.2.29. Jednostka stosuje zmiany wprowadzone przez dokument *Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą* (Zmiany MSSF 9) retrospektywnie zgodnie z MSR 8, z wyjątkiem sytuacji określonych w paragrafach 7.2.30–7.2.34.

7.2.30. Jednostka, która po raz pierwszy stosuje te zmiany w tym samym czasie, kiedy po raz pierwszy stosuje niniejszy standard, stosuje paragrafy 7.2.1–7.2.28 zamiast paragrafów 7.2.31–7.2.34.

7.2.31. Jednostka, która po raz pierwszy stosuje te zmiany po tym, gdy już wcześniej zastosowała po raz pierwszy niniejszy standard, stosuje paragrafy 7.2.32–7.2.34. Jednostka stosuje również inne wymogi przejściowe określone w niniejszym standardzie konieczne do stosowania tych zmian. W tym celu odniesienia do daty pierwszego zastosowania są rozumiane jako odnoszące się do początku okresu sprawozdawczego, w którym jednostka po raz pierwszy zastosowała te zmiany (data pierwszego zastosowania tych zmian).

7.2.32. W odniesieniu do wyznaczenia składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy jednostka:

- a) odwołuje swoje poprzednie wyznaczenie składnika aktywów finansowych jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli takie wyznaczenie miało poprzednio miejsce zgodnie z warunkiem zawartym w paragrafie 4.1.5, lecz warunek ten nie jest już spełniony w wyniku zastosowania tych zmian;
- b) może wyznaczyć składnik aktywów finansowych jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli takie wyznaczenie nie spełniałoby poprzednio warunku zawartego w paragrafie 4.1.5, lecz warunek ten jest obecnie spełniony w wyniku zastosowania tych zmian;
- c) odwołuje swoje poprzednie wyznaczenie zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli takie wyznaczenie miało poprzednio miejsce zgodnie z warunkiem zawartym w paragrafie 4.2.2 pkt a), lecz warunek ten nie jest już spełniony w wyniku zastosowania tych zmian; oraz
- d) może wyznaczyć zobowiązanie finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli takie wyznaczenie nie spełniałoby poprzednio warunku zawartego w paragrafie 4.2.2 pkt a), lecz warunek ten jest obecnie spełniony w wyniku zastosowania tych zmian.

Takiego wyznaczenia i odwołania dokonuje się na podstawie faktów i okoliczności występujących na dzień pierwszego zastosowania tych zmian. Klasyfikację tę stosuje się retrospektywnie.

- 7.2.33. Jednostka nie ma obowiązku przekształcania danych dotyczących wcześniejszych okresów w celu odzwierciedlenia stosowania tych zmian. Jednostka może przekształcić dane dotyczące wcześniejszych okresów wtedy i tylko wtedy, gdy jest to możliwe bez wykorzystania wiedzy zdobytej post factum, a przekształcone sprawozdania finansowe odzwierciedlają wszystkie wymogi niniejszego standardu. Jeżeli jednostka nie przekształca danych dotyczących wcześniejszych okresów, to wszelkie różnice między wcześniejszą wartością bilansową a wartością bilansową na początku rocznego okresu sprawozdawczego, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania tych zmian, jednostka ujmuje w saldzie początkowym zysków zatrzymanych (lub odpowiednio w innym składniku kapitału własnego) w rocznym okresie sprawozdawczym, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania tych zmian.
- 7.2.34. W okresie sprawozdawczym, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania tych zmian, jednostka ujawnia następujące informacje według stanu na dzień pierwszego zastosowania, dla każdej klasy aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, na które wpływ miały te zmiany:
- poprzednią kategorię wyceny oraz wartość bilansową określoną bezpośrednio przed zastosowaniem tych zmian;
 - nową kategorię wyceny oraz wartość bilansową określoną po zastosowaniu tych zmian;
 - ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wartość bilansową aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, które zostały uprzednio wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, ale nie są już w ten sposób wyznaczane; oraz
 - powody każdego wyznaczenia lub cofnięcia wyznaczenia aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W załączniku B zmieniono paragrafy B4.1.11 pkt b) i B4.1.12 pkt b). Dodano paragraf B4.1.12 A. Paragraf B4.1.10 nie został zmieniony, ale włączono go dla ułatwienia orientacji.

KLASYFIKACJA (ROZDZIAŁ 4)

Klasyfikacja aktywów finansowych (sekcja 4.1)

...

Przepływy pieniężne wynikające z umowy będące jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty

...

Warunki umowy, które zmieniają rozkład w czasie lub kwotę przepływów pieniężnych wynikających z umowy

B4.1.10 Jeżeli składnik aktywów finansowych zawiera warunek umowy, który mógłby zmienić rozkład w czasie lub kwotę wynikających z umowy przepływów pieniężnych (na przykład jeśli składnik aktywów może zostać spłacony przed terminem wymagalności lub jego okres życia może zostać przedłużony), jednostka musi ustalić, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne, które mogłyby powstać w okresie życia instrumentu w związku z tym warunkiem umowy, są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty. Aby dokonać tego ustalenia, jednostka musi ocenić wynikające z umowy przepływy pieniężne, które mogą powstać zarówno przed zmianą, jak i po zmianie wynikających z umowy przepływów pieniężnych. Może również zaistnieć potrzeba oceny przez jednostkę charakteru zdarzenia warunkowego (tj. zdarzenia inicjującego), które spowodowałoby zmianę rozkładu w czasie lub kwoty wynikających z umowy przepływów pieniężnych. Chociaż charakter zdarzenia warunkowego sam w sobie nie stanowi czynnika rozstrzygającego przy ocenie, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek, charakter ten może posłużyć jako wskaźnik. Dla przykładu można porównać instrument finansowy o stopie procentowej, która jest podwyższana, jeżeli dłużnik nie dokonuje określonej liczby płatności, z instrumentem finansowym o stopie procentowej, która jest podwyższana, jeżeli dany indeks akcji osiągnie określony poziom. Jest bardziej prawdopodobne, że w pierwszym przypadku, ze względu na stosunek między niedokonanymi płatnościami a wzrostem ryzyka kredytowego, wynikające z umowy przepływy pieniężne w okresie życia instrumentu będą jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty. (zob. również paragraf B4.1.18).

B4.1.11 Poniżej podano przykłady warunków umowy, które prowadzą do wynikających z umowy przepływów pieniężnych będących jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty:

- zmienna stopa procentowa, która obejmuje zapłatę za wartość pieniądza w czasie, za ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w danym okresie czasu (zapłata za ryzyko kredytowe może zostać ustalona wyłącznie w momencie początkowego ujęcia, a zatem może być stała) i za inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów, a także marżę zysku;

- b) warunek umowy, który zezwala emitentowi (tj. dłużnikowi) na wcześniejszą spłatę instrumentu dłużnego lub zezwala posiadaczowi (tj. wierzycielowi) na przedstawienie instrumentu dłużnego emitentowi do wykupienia przed terminem wymagalności, a kwota wcześniejszej spłaty w znacznym stopniu odpowiada niedokonanym płatnościom kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, co może obejmować uzasadnioną rekompensatę z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy; oraz
- c) warunek umowy, który zezwala emitentowi lub posiadaczowi na przedłużenie przewidzianego w umowie okresu życia instrumentu dłużnego (tj. możliwość przedłużenia), a warunki przedłużenia prowadzą do wynikających z umowy przepływów pieniężnych w okresie przedłużenia będących jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, co może obejmować uzasadnioną dodatkową rekompensatę z tytułu przedłużenia umowy.
- B4.1.12 Niezależnie od paragrafu B4.1.10 składnik aktywów finansowych, który w przeciwnym razie spełniałby warunek określony w paragrafach 4.1.2 pkt b) i 4.1.2 A pkt b), ale nie ma to miejsca wyłącznie w związku z warunkiem umowy, który zezwala emitentowi na wcześniejszą spłatę instrumentu dłużnego (lub wymaga od niego takiej spłaty) lub zezwala posiadaczowi na przedstawienie instrumentu dłużnego emitentowi do wykupienia przed terminem wymagalności (lub wymaga od niego takiego przedstawienia), kwalifikuje się do wyceny w koszcie zamortyzowanym lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (pod warunkiem spełnienia warunku określonego w paragrafie 4.1.2 pkt a) lub warunku określonego w paragrafie 4.1.2 A pkt a), jeżeli:
- a) jednostka nabywa lub ustanawia składnik aktywów finansowych z premią lub dyskontem w stosunku do umownej kwoty nominalnej;
- b) kwota wcześniejszej spłaty w znacznym stopniu odpowiada umownej kwocie nominalnej i naliczonym (lecz niezapłaconym) odsetkom wynikającym z umowy, co może obejmować uzasadnioną rekompensatę z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy; oraz
- c) w przypadku gdy jednostka dokonuje początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych, wartość godziwa wcześniejszej spłaty jest nieznaczną.
- B4.1.12 A Do celów stosowania paragrafów B4.1.11 pkt b) i B4.1.12 pkt b), niezależnie od zdarzenia lub okoliczności prowadzących do wcześniejszego rozwiązania umowy, strony mogą wypłacać **lub** otrzymywać uzasadnioną rekompensatę z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy. Na przykład strona może wypłacić lub otrzymać uzasadnioną rekompensatę, jeżeli zdecyduje się na wcześniejsze rozwiązanie umowy (lub w inny sposób doprowadzi do wcześniejszego rozwiązania umowy).
-